

LEGE Nr. 272 din 21 iunie 2004
privind protectia si promovarea drepturilor copilului

Text în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2009
REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICA NEAMT

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, pâna la 16 decembrie 2008.

Act de baza

#B: *Legea nr. 272/2004*

Acte modificatoare

#M1: *Hotarârea Guvernului nr. 2393/2004*

#M2: *Hotarârea Guvernului nr. 1762/2005*

#M3: *Hotarârea Guvernului nr. 3/2007*

#M4: *Hotarârea Guvernului nr. 9/2008*

#M5: *Hotarârea Guvernului nr. 1663/2008*

*Modificarile si completarile efectuate prin actele normative enumerate mai sus sunt scrise cu font italic. În fata fiecarei modificari sau completari este indicat actul normativ care a efectuat modificarea sau completarea respectiva, în forma **#M1**, **#M2** etc.*

#CIN

NOTA:

În textul actualizat, toate sumele exprimate anterior în lei vechi au fost transformate în lei noi.

#B

Parlamentul României adopta prezenta lege.

CAP. 1

Dispozitii generale si definitii

ART. 1

(1) Prezenta lege reglementeaza cadrul legal privind respectarea, promovarea si garantarea drepturilor copilului.

(2) Autoritatile publice, organismele private autorizate, precum si persoanele fizice si persoanele juridice responsabile de protectia copilului sunt obligate sa respecte, sa promoveze si sa garanteze drepturile copilului stabilite prin **Constitutie** si lege, în concordanta cu prevederile **Conventiei** Organizatiei Natiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificata prin Legea nr. 18/1990, republicata, si ale celorlalte acte internationale în materie la care România este parte.

ART. 2

(1) Prezenta lege, orice alte reglementari adoptate în domeniul respectarii si promovarii drepturilor copilului, precum si orice act juridic emis sau, dupa caz, încheiat în acest domeniu se subordoneaza cu prioritate principiului interesului superior al copilului.

(2) Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătura cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricărui persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal.

(3) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

(4) Persoanele prevăzute la alin. (3) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei.

ART. 3

De dispozițiile prezentei legi beneficiază:

- a) copiii cetățeni români aflați pe teritoriul României;
- b) copiii cetățeni români aflați în străinătate;
- c) copiii fără cetățenie aflați pe teritoriul României;
- d) copiii care solicită să beneficieze de o formă de protecție în condițiile reglementărilor legale privind statutul și regimul refugiaților în România;
- e) copiii cetățeni străini aflați pe teritoriul României, în situații de urgență constatate, în condițiile prezentei legi, de către autoritățile publice române competente.

ART. 4

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, în condițiile legii;
- b) familie - părinții și copiii acestora;
- c) familie extinsă - copilul, părinții și rudele acestuia până la gradul IV inclusiv;
- d) familie substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, care, în condițiile legii, asigură creșterea și îngrijirea copilului;
- e) planul individualizat de protecție - documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestațiilor și a măsurilor de protecție specială a copilului, pe baza evaluării psihosociale a acestuia și a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil per manent, în cel mai scurt timp posibil;
- f) planul de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor și a prestațiilor, pe baza evaluării psihosociale a copilului și a familiei, în vederea prevenirii separării copilului de familia sa;
- g) reprezentant legal al copilului - părintele sau persoana desemnată potrivit legii să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești față de copil;
- h) A.N.P.D.C. - Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului;
- i) C.P.C. - comisia pentru protecția copilului;
- j) D.G.A.S.P.C. - direcția generală de asistență socială și protecția copilului;
- k) S.P.A.S. - serviciul public de asistență socială;
- l) O.R.A. - Oficiul Român pentru Adoptii.

ART. 5

(1) Copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor, în condițiile prezentei legi.

(2) Răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.

(3) În subsidiar, responsabilitatea revine colectivității locale din care face parte copilul și familia sa. Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil,

dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului.

(4) Interventia statului este complementara; statul asigură protecția copilului și garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de instituțiile statului și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

ART. 6

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii:

- a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;
- b) egalitatea șanselor și nediscriminarea;
- c) responsabilizarea părinților cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești;
- d) primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului;
- e) descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate;
- f) asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil;
- g) respectarea demnității copilului;
- h) ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul sau de maturitate;
- i) asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție;
- j) celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil;
- k) asigurarea protecției împotriva abuzului și exploatarei copilului;
- l) interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelație cu ansamblul reglementărilor din această materie.

ART. 7

Drepturile prevăzute de prezenta lege sunt garantate tuturor copiilor fără nici o discriminare, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenență etnică sau origine socială, de situația materială, de gradul și tipul unei deficiențe, de statutul la naștere sau de statutul dobândit, de dificultățile de formare și dezvoltare sau de alt gen ale copilului, ale părinților ori ale altor reprezentanți legali sau de orice altă distincție.

CAP. 2

Drepturile copilului

SECȚIUNEA 1

Drepturi și libertăți civile

ART. 8

- (1) Copilul are dreptul la stabilirea și păstrarea identității sale.
- (2) Copilul este înregistrat imediat după naștere și are de la această dată dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie și, dacă este posibil, de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit, crescut și educat de aceștia.
- (3) Părinții aleg numele și prenumele copilului, în condițiile legii.
- (4) Copilul are dreptul de a-și păstra cetățenia, numele și relațiile de familie, în condițiile prevăzute de lege, fără nici o ingerință.

(5) Dacă se constată că un copil este lipsit, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identității sale sau de unele dintre acestea, instituțiile și autoritățile publice sunt obligate să ia de urgență toate măsurile necesare în vederea restabilirii identității copilului.

ART. 9

(1) În scopul realizării dreptului prevăzut la [art. 8](#) alin. (1), unitățile sanitare care au în structura secției de nou-născuți și/sau de pediatrie au obligația de a angaja un asistent social sau, după caz, de a desemna o persoană cu atribuții de asistentă socială.

(2) În vederea stabilirii identității copilului parăsit sau găsit ori a părinților acestuia, organele de poliție competente au obligația de a desemna una sau mai multe persoane responsabile cu realizarea demersurilor ce le revin, potrivit legii, pentru înregistrarea nasterii copilului.

ART. 10

(1) Certificatul medical constatator al nasterii, atât pentru copilul născut viu, cât și pentru copilul născut mort, se întocmește în termen de 24 de ore de la naștere.

(2) Răspunderea pentru îndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) revine medicului care a asistat sau a constatat nașterea și medicului șef de secție.

(3) Când nașterea a avut loc în afara unităților sanitare, medicul de familie având cabinetul înregistrat în raza teritorială unde a avut loc nașterea este obligat ca, la cererea oricărei persoane, în termen de 24 de ore, să constate nașterea copilului, după care să întocmească și să elibereze certificatul medical constatator al nasterii copilului, chiar dacă mama nu este înscrisă pe lista cabinetului său.

ART. 11

(1) În situația în care copilul este parăsit de mama în maternitate, unitatea medicală are obligația să sesizeze telefonic și în scris direcția generală de asistență socială și protecția copilului și organele de poliție, în termen de 24 de ore de la constatarea dispariției mamei.

(2) În termen de 5 zile de la sesizarea prevăzută la alin. (1), se întocmește un proces-verbal de constatare a parăsitului copilului, semnat de reprezentantul direcției generale de asistență socială și protecția copilului, reprezentantul poliției și al maternității; când starea de sănătate a copilului permite externarea, în baza procesului-verbal, direcția generală de asistență socială și protecția copilului va stabili măsura plasamentului în regim de urgență pentru copil.

(3) În termen de 30 de zile de la întocmirea procesului-verbal, poliția este obligată să întreprindă verificările specifice privind identitatea mamei și să comunice rezultatul acestor verificări direcției generale de asistență socială și protecția copilului.

(4) În situația în care mama este identificată, direcția generală de asistență socială și protecția copilului va asigura consilierea și sprijinirea acesteia în vederea realizării demersurilor legate de întocmirea actului de naștere.

(5) În situația în care, în urma verificărilor efectuate de poliție, nu este posibilă identificarea mamei, direcția generală de asistență socială și protecția copilului transmite serviciului public de asistență socială în a cărui rază administrativ-teritorială s-a produs nașterea dosarul cuprinzând certificatul medical constatator al nasterii, procesul-verbal prevăzut la alin. (2), dispoziția de plasament în regim de urgență și răspunsul poliției cu rezultatul verificărilor.

(6) În termen de 5 zile de la primirea documentației prevăzute la alin. (5), serviciul public de asistență socială are obligația de a obține dispoziția de stabilire a numelui și prenumelui copilului, în conformitate cu prevederile [Legii nr. 119/1996](#) cu privire la actele de stare civilă, cu modificările ulterioare, și de a face declarația de înregistrare a nasterii la serviciul de stare civilă competent.

(7) După înregistrarea nasterii copilului, serviciul public de asistență socială are obligația de a transmite direcției generale de asistență socială și protecția copilului actul de înregistrare a nasterii copilului.

ART. 12

(1) În situația copilului găsit, precum și a celui parasit de părinți în alte unități sanitare, a cărui naștere nu a fost înregistrată, obligația de a realiza demersurile prevăzute de lege pentru înregistrarea nasterii copilului revine serviciului public de asistență socială în a cărui rază administrativ-teritorială a fost găsit sau parasit copilul.

(2) Expertiza medico-legală necesară pentru înregistrarea nasterii copilului este gratuită.

ART. 13

(1) Unitățile sanitare, unitățile de protecție socială, serviciile de îngrijire de tip rezidențial, entitățile fără personalitate juridică, alte persoane juridice, precum și persoane fizice, care internează sau primesc în îngrijire femei gravide ori copii care nu posedă acte pe baza cărora să li se poată stabili identitatea, sunt obligate să anunțe, în termen de 24 de ore, în scris, autoritatea administrației publice locale în a cărei rază își au sediul sau, după caz, domiciliul, în vederea stabilirii identității lor.

(2) Cel care ia un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar, până la stabilirea unei măsuri de protecție în condițiile legii, are obligația de a-l întreține și, în termen de 48 de ore, de a anunța autoritatea administrației publice locale în a cărei rază teritorială își are sediul sau domiciliul.

ART. 14

(1) Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament.

(2) Copilul are dreptul de a-și cunoaște rudele și de a întreține relații personale cu acestea, precum și cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior.

(3) Părinții sau un alt reprezentant legal al copilului nu pot împiedica relațiile personale ale acestuia cu bunicii, frații și surorile ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, decât în cazurile în care instanța decide în acest sens, apreciind că există motive temeinice de natură a primejdiei dezvoltarea fizică, psihică, intelectuală sau morală a copilului.

ART. 15

(1) În sensul prezentei legi, relațiile personale se pot realiza prin:

- a) întâlniri ale copilului cu părintele ori cu o altă persoană care are, potrivit prezentei legi, dreptul la relații personale cu copilul;
- b) vizitarea copilului la domiciliul acestuia;
- c) gazduirea copilului pe perioada determinată de către părintele sau de către altă persoană la care copilul nu locuiește în mod obișnuit;
- d) corespondența ori altă formă de comunicare cu copilul;
- e) transmiterea de informații copilului cu privire la părintele ori la alte persoane care au, potrivit prezentei legi, dreptul de a menține relații personale cu copilul;
- f) transmiterea de informații referitoare la copil, inclusiv fotografii recente, evaluări medicale sau școlare, către părintele sau către alte persoane care au dreptul de a menține relații personale cu copilul.

(2) Transmiterea informațiilor prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) se va face cu respectarea interesului superior al copilului, precum și a dispozițiilor speciale vizând confidențialitatea și transmiterea informațiilor cu caracter personal.

ART. 16

(1) Copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia printr-o măsură dispusă în condițiile legii are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(2) Instanța judecătorească, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, poate limita exercitarea acestui drept, dacă există motive temeinice de natură a periclita dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului.

ART. 17

(1) Copilul ai cărui părinți locuiesc în state diferite are dreptul de a întreține relații personale și contacte directe cu aceștia, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(2) Exercițarea dreptului prevăzut la alin. (1) va fi facilitată de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, pe baza unei proceduri aprobate prin ordin comun.

ART. 18

(1) Copiii neînsoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal ori care nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane au dreptul de a li se asigura, în cel mai scurt timp posibil, reîntoarcerea alături de reprezentanții lor legali.

(2) Deplasarea copiilor în țară și în străinătate se realizează cu înștiințarea și cu acordul ambilor părinți; orice neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acestui acord se soluționează de către instanța judecătorească.

(3) Părinții sau, după caz, alta persoană responsabilă de supravegherea, creșterea și îngrijirea copilului sunt obligați să anunțe la poliție dispariția acestuia de la domiciliu, în cel mult 24 de ore de la constatarea dispariției.

ART. 19

(1) Misiunile diplomatice și consulare ale României au obligația de a sesiza Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la copiii cetățeni români aflați în străinătate care, din orice motive, nu sunt însoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal ori nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane din străinătate.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului va lua măsurile necesare pentru întoarcerea copilului la părinți sau la un alt reprezentant legal, imediat după identificarea acestora. În cazul în care persoanele identificate nu pot sau refuză să preia copilul, la cererea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, tribunalul de la domiciliul copilului sau Tribunalul București, în situația în care acest domiciliu nu este cunoscut, va dispune plasamentul copilului într-un serviciu de protecție specială propus de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului.

(3) Procedura de întoarcere a copiilor în țară, de identificare a părinților sau a altor reprezentanți legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de întoarcerea în țară a acestora, precum și serviciile de protecție specială, publice sau private, competente să asigure protecția în regim de urgență a copiilor aflați în situația prevăzută la alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

ART. 20

(1) Misiunile diplomatice și consulare străine au obligația de a sesiza Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Autoritatea pentru Străini despre toate situațiile în care au cunoscintă de copii cetățeni străini aflați pe teritoriul României, care, din orice motive, nu sunt însoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal ori nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane. În cazul în care autoritățile române se autosesizează, acestea vor înștiința de urgență misiunea străină competentă cu privire la copiii în cauză.

(2) În situația copiilor prevăzuți la alin. (1), Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, până la definitivarea demersurilor legale ce cad în competența Autorității pentru Străini, va solicita Tribunalului București stabilirea plasamentului copilului într-un serviciu de protecție specială propus de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului.

(3) Măsura plasamentului durează până la returnarea copilului în țara de reședință a părinților ori în țara în care au fost identificați alți membri ai familiei dispusi să ia copilul.

(4) În cazul nereturnării copilului, acesta beneficiază de protecția specială prevăzută în prezenta lege.

ART. 21

În vederea aplicării prevederilor [art. 19](#) și [20](#) se încheie tratatele necesare cu statele sau cu autoritățile statelor vizate, pe baza propunerilor Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și ale Ministerului Afacerilor Externe, precum și a altor instituții interesate.

ART. 22

(1) Copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice și a vieții sale intime, private și familiale.

(2) Este interzisă orice acțiune de natură să afecteze imaginea publică a copilului sau dreptul acestuia la viața intimă, privată și familială.

(3) Participarea copilului în vârstă de până la 14 ani la dezbateri publice în cadrul unor programe audiovizuale se poate face numai cu consimțământul scris al acestuia și al părinților sau, după caz, al altui reprezentant legal.

(4) Copiii nu pot fi folosiți sau expuși de către părinți, reprezentanți legali sau alte persoane responsabile de creșterea și îngrijirea lor, în scopul de a obține avantaje personale sau de a influența deciziile autorităților publice.

(5) Consiliul Național al Audiovizualului monitorizează modul de derulare a programelor audiovizuale, astfel încât să se asigure protecția și garantarea dreptului copilului prevăzut la alin. (1).

ART. 23

(1) Copilul are dreptul la libertate de exprimare.

(2) Libertatea copilului de a căuta, de a primi și de a difuza informații de orice natură, care vizează promovarea bunăstării sale sociale, spirituale și morale, sănătatea sa fizică și mentală, sub orice formă și prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabilă.

(3) Părinții sau, după caz, alți reprezentanți legali ai copilului, persoanele care au în plasament copii, precum și persoanele care, prin natura funcției, promovează și asigură respectarea drepturilor copiilor au obligația de a le asigura informații, explicații și sfaturi, în funcție de vârstă și de gradul de înțelegere al acestora, precum și de a le permite să-și exprime punctul de vedere, ideile și opiniile.

(4) Părinții nu pot limita dreptul copilului minor la libertatea de exprimare decât în cazurile prevăzute expres de lege.

ART. 24

(1) Copilul capabil de discernământ are dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește.

(2) În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază că audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei.

(3) Dreptul de a fi ascultat conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește.

(4) În toate cazurile prevăzute la alin. (2), opiniile copilului ascultat vor fi luate în considerare și li se va acorda importanța cuvenită, în raport cu vârsta și cu gradul de maturitate a copilului.

(5) Orice copil poate cere sa fie ascultat conform dispozitiilor alin. (2) si (3). În caz de refuz, autoritatea competenta se va pronunta printr-o decizie motivata.

(6) Dispozitiile legale speciale privind consimtamântul sau prezenta copilului în procedurile care îl privesc, precum si prevederile referitoare la desemnarea unui curator, în caz de conflict de interese, sunt si ramân aplicabile.

ART. 25

(1) Copilul are dreptul la libertate de gândire, de constiinta si de religie.

(2) Parintii îndruma copilul, potrivit propriilor convingeri, în alegerea unei religii, în conditiile legii, tinând seama de opinia, vârsta si de gradul de maturitate a acestuia, fara a-l putea obliga sa adere la o anumita religie sau la un anumit cult religios.

(3) Religia copilului care a împlinit 14 ani nu poate fi schimbata fara consimtamântul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul sa-si aleaga singur religia.

(4) Atunci când copilul beneficiaza de protectie speciala, persoanelor în îngrijirea carora se afla le sunt interzise orice actiuni menite sa influenteze convingerile religioase ale copilului.

ART. 26

(1) Copilul are dreptul la libera asociere în structuri formale si informale, precum si libertatea de întrunire pasnica, în limitele prevazute de lege.

(2) Autoritatile administratiei publice locale, unitatile de învătamânt si alte institutii publice sau private competente iau masurile necesare asigurarii exercitarii corespunzatoare a drepturilor prevazute la alin. (1).

ART. 27

(1) Copilul apartinând unei minoritati nationale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viata culturala proprie, la declararea apartenentei sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum si dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alti membri ai comunitatii din care face parte.

(2) Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii asigura si urmareste exercitarea drepturilor prevazute la alin. (1).

ART. 28

(1) Copilul are dreptul la respectarea personalitatii si individualitatii sale si nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori de gradante.

(2) Masurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice ori acelea care se afla în legatura cu dezvoltarea fizica, psihica sau care afecteaza starea emotionala a copilului.

ART. 29

(1) Copilul are dreptul sa depuna singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale.

(2) Copilul este informat asupra drepturilor sale, precum si asupra modalitatilor de exercitare a acestora.

SECTIUNEA a 2-a

Mediul familial si îngrijirea alternativa

ART. 30

(1) Copilul are dreptul sa creasca alaturi de parintii sai.

(2) Parintii au obligatia sa asigure copilului, de o maniera corespunzatoare capacitatilor în continua dezvoltare ale copilului, orientarea si sfaturile necesare exercitarii corespunzatoare a drepturilor prevazute în prezenta lege.

(3) Parintii copilului au dreptul sa primeasca informatiile si asistenta de specialitate necesare în vederea îngrijirii, cresterii si educarii acestuia.

ART. 31

(1) Ambii parinti sunt responsabili pentru cresterea copiilor lor.

(2) Exercitarea drepturilor si îndeplinirea obligatiilor parintesti trebuie sa aiba în vedere interesul superior al copilului si sa asigure bunastarea materiala si spirituala a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin mentinerea relatiilor personale cu el, prin asigurarea cresterii, educarii si întretinerii sale, precum si prin reprezentarea sa legala si administrarea patrimoniului sau.

(3) În cazul existentei unor neînțelegeri între parinti cu privire la exercitarea drepturilor si îndeplinirea obligatiilor parintesti, instanta judecatoreasca, dupa ascultarea ambilor parinti, hotaraste potrivit interesului superior al copilului.

ART. 32

Copilul are dreptul sa fie crescut în conditii care sa permita dezvoltarea sa fizica, mentala, spirituala, morala si sociala. În acest scop parintii sunt obligati:

- a) sa supravegheze copilul;
- b) sa coopereze cu copilul si sa îi respecte viata intima, privata si demnitatea;
- c) sa informeze copilul despre toate actele si faptele care l-ar putea afecta si sa ia în considerare opinia acestuia;
- d) sa întreprinda toate masurile necesare pentru realizarea drepturilor copilului lor;
- e) sa coopereze cu persoanele fizice si persoanele juridice care exercita atributii în domeniul îngrijirii, educarii si formarii profesionale a copilului.

ART. 33

Copilul nu poate fi separat de parintii sai sau de unul dintre ei, împotriva vointei acestora, cu exceptia cazurilor expres si limitativ prevazute de lege, sub rezerva revizuirii judiciare si numai daca acest lucru este impus de interesul superior al copilului.

ART. 34

(1) Serviciul public de asistenta sociala va lua toate masurile necesare pentru depistarea precoce a situatiilor de risc care pot determina separarea copilului de parintii sai, precum si pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale parintilor si a violentei în familie.

(2) Orice separare a copilului de parintii sai, precum si orice limitare a exercitiului drepturilor parintesti trebuie sa fie precedate de acordarea sistematica a serviciilor si prestatiilor prevazute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzatoare a parintilor, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

ART. 35

(1) Planul de servicii se întocmeste si se pune în aplicare de catre serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, precum si de persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale din unitatea administrativ-teritoriala unde se afla copilul, în urma evaluarii situatiei copilului si a familiei acestuia.

(2) La nivelul municipiului Bucuresti întocmirea si punerea în aplicare a planului prevazut la alin. (1) se realizeaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector.

(3) Planul de servicii se aproba prin dispozitia primarului.

(4) Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea separarii copilului de parintii sai. În acest scop serviciul public de asistenta sociala ori, dupa caz, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti sprijina accesul copilului si al familiei sale la serviciile si prestatiile destinate mentinerii copilului în familie.

(5) Planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului a cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala a copilului, numai daca, dupa acordarea serviciilor prevazute de acest plan, se constata ca mentinerea copilului alaturi de parintii sai nu este posibila.

ART. 36

(1) Dacă există motive temeinice de a suspecta că viața și securitatea copilului sunt primejduite în familie, reprezentanții serviciului public de asistență socială ori, după caz, ai direcției generale de asistență socială și protecția copilului de la nivelul sectoarelor municipiului București au dreptul să viziteze copiii la locuința lor și să se informeze despre felul în care aceștia sunt îngrijiti, despre sănătatea și dezvoltarea lor fizică, educarea, învățarea și pregătirea lor profesională, acordând, la nevoie, îndrumările necesare.

(2) Dacă, în urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constată că dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului este primejduită, serviciul public de asistență socială este obligat să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului în vederea luării măsurilor prevăzute de lege.

(3) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului este obligată să sesizeze instanța judecătorească în situația în care consideră că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru decăderea, totală sau parțială, a părinților ori a unuia dintre ei din exercitiul drepturilor părintești.

ART. 37

(1) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului va lua toate măsurile necesare pentru ca părinții decăzuți din drepturile părintești, precum și cei cărora le-a fost limitat exercitiul anumitor drepturi să beneficieze de asistență specializată pentru creșterea capacității acestora de a se ocupa de copii, în vederea redobândirii exercitiului drepturilor părintești.

(2) Părinții care solicită redarea exercitiului drepturilor părintești beneficiază de asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

ART. 38

Instanța judecătorească este singura autoritate competentă să se pronunțe, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la:

- a) persoana care exercită drepturile și îndeplinește obligațiile părintești în situația în care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea părinților săi;
- b) modalitățile în care se exercită drepturile și se îndeplinesc obligațiile părintești;
- c) decăderea totală sau parțială din exercitiul drepturilor părintești;
- d) redarea exercitiului drepturilor părintești.

ART. 39

(1) Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea părinților săi sau care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora are dreptul la protecție alternativă.

(2) Protecția prevăzută la alin. (1) include instituirea tutelei, măsurile de protecție specială prevăzute de prezenta lege, adopția. În alegerea uneia dintre aceste soluții autoritatea competentă va ține seama în mod corespunzător de necesitatea asigurării unei anumite continuități în educarea copilului, precum și de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică.

ART. 40

(1) Tutela se instituie în situația în care ambii părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din exercitiul drepturilor părintești sau li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, precum și în cazul în care, la încetarea adopției, instanța judecătorească hotărăște că este în interesul copilului instituirea unei tutele.

(2) Tutela se instituie conform legii de către instanța judecătorească în a cărei circumscripție teritorială domiciliul sau a fost găsit copilul.

ART. 41

(1) Pot fi tutori persoanele fizice sau sotul și soția împreună, care au domiciliul în România și nu se află în vreunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege.

(2) Persoana fizica sau familia care urmeaza a fi tutore trebuie sa fie evaluata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului cu privire la garantiile morale si conditiile materiale pe care trebuie sa le îndeplineasca pentru a primi un copil în îngrijire. Evaluarea se realizeaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la domiciliul persoanei sau familiei, acordându-se prioritate membrilor familiei extinse a copilului.

ART. 42

(1) Instanta judecatoreasca numeste cu prioritate ca tutore, daca motive întemeiate nu se opun, o ruda sau un afin ori un prieten al familiei copilului, în stare sa îndeplineasca aceasta sarcina.

(2) Persoana fizica, respectiv sotii care urmeaza a fi tutori sunt numiti pe baza prezentarii de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului a raportului de evaluare a acestora. Propunerea se va face tinându-se seama de relatiile personale, de apropierea domiciliilor, precum si de opinia copilului.

SECTIUNEA a 3-a

Sanatatea si bunastarea copilului

ART. 43

(1) Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si de a beneficia de serviciile medicale si de recuperare necesare pentru asigurarea realizarii efective a acestui drept.

(2) Accesul copilului la servicii medicale si de recuperare, precum si la medicatia adecvata starii sale în caz de boala este garantat de catre stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate si de la bugetul de stat.

(3) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale, autoritatile administrative publice locale, precum si orice alte institutii publice sau private cu atributii în domeniul sanatatii sunt obligate sa adopte, în conditiile legii, toate masurile necesare pentru:

- a) reducerea mortalitatii infantile;
- b) asigurarea si dezvoltarea serviciilor medicale primare si comunitare;
- c) prevenirea malnutritiei si a îmbolnavirilor;
- d) asigurarea serviciilor medicale pentru gravide în perioada pre- si postnatala, indiferent daca acestea au sau nu au calitatea de persoana asigurata în sistemul asigurarilor sociale de sanatate;
- e) informarea parintilor si a copiilor cu privire la sanatatea si alimentatia copilului, inclusiv cu privire la avantajele alaptarii, igienei si salubritatii mediului înconjurator;
- f) dezvoltarea de actiuni si programe pentru ocrotirea sanatatii si de prevenire a bolilor, de asistenta a parintilor si de educatie, precum si de servicii în materie de planificare familiala;
- g) verificarea periodica a tratamentului copiilor care au fost plasati pentru a primi îngrijire, protectie sau tratament;
- h) asigurarea confidentialitatii consultantei medicale acordate la solicitarea copilului;
- i) derularea sistematica în unitatile scolare de programe de educatie pentru viata, inclusiv educatie sexuala pentru copii, în vederea prevenirii contactarii bolilor cu transmitere sexuala si a graviditatii minorelor.

(4) Parintii sunt obligati sa solicite asistenta medicala pentru a asigura copilului cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si pentru a preveni situatiile care pun în pericol viata, cresterea si dezvoltarea copilului.

(5) În situatia exceptionala în care viata copilului se afla în pericol iminent ori exista riscul producerii unor consecinte grave cu privire la sanatatea sau integritatea acestuia, medicul are

dreptul de a efectua acele acte medicale de stricta necesitate pentru a salva viata copilului, chiar fara a avea acordul parintilor sau al altui reprezentant legal al acestuia.

(6) Vizitele per iodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul gravidelor si al copiilor pâna la împlinirea vârstei de un an sunt obligatorii, în vedere a ocrotirii sanatatii mamei si copilului, educatiei pentru sanatate, prevenirii abandonului, abuzului sau neglijarii copilului.

ART. 44

(1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care sa permita dezvoltarea sa fizica, mentala, spirituala, morala si sociala.

(2) Parintilor sau, dupa caz, altor reprezentanti legali le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilitatilor, cele mai bune conditii de viata necesare cresterii si dezvoltarii copiilor; parintii sunt obligati sa le asigure copiilor locuinta, precum si conditiile necesare pentru crestere, educare, învatatura si pregatirea profesionala.

ART. 45

(1) Copilul are dreptul de a beneficia de asistenta sociala si de asigurari sociale, în functie de resursele si de situatia în care se afla acesta si persoanele în întretinerea carora se gaseste.

(2) În cazul în care parintii sau persoanele care au, potrivit legii, obligatia de a întretine copilul nu pot asigura, din motive independente de vointa lor, satisfacerea nevoilor minime de locuinta, hrana, îmbracaminte si educatie ale copilului, statul, prin autoritatile publice competente, este obligat sa asigure acestora sprijin corespunzator, sub forma de prestatii financiare, prestatii în natura, precum si sub forma de servicii, în conditiile legii.

(3) Parintii au obligatia sa solicite autoritatilor competente acordarea alocatiilor, indemnizatiilor, prestatiilor în bani sau în natura si a altor facilitati prevazute de lege pentru copii sau pentru familiile cu copii.

(4) Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a informa parintii si copiii în legatura cu drepturile pe care le au, precum si asupra modalitatii de acordare a drepturilor de asistenta sociala si de asigurari sociale.

ART. 46

(1) Copilul cu handicap are dreptul la îngrijire speciala, adaptata nevoilor sale.

(2) Copilul cu handicap are dreptul la educatie, recuperare, compensare, reabilitare si integrare, adaptate posibilitatilor proprii, în vederea dezvoltarii personalitatii sale.

(3) Îngrijirea speciala trebuie sa asigure dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copiilor cu handicap. Îngrijirea speciala consta în ajutor adecvat situatiei copilului si parintilor sai ori, dupa caz, situatiei celor carora le este încredintat copilul si se acorda gratuit, ori de câte ori acest lucru este posibil, pentru facilitarea accesului efectiv si fara discriminare al copiilor cu handicap la educatie, formare profesionala, servicii medicale, recuperare, pregatire, în vederea ocuparii unui loc de munca, la activitati recreative, precum si la orice alte activitati apte sa le permita deplina integrare sociala si dezvoltare a personalitatii lor.

(4) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale si autoritatile administratiei publice locale sunt obligate sa initieze programe si sa asigure resursele necesare dezvoltarii serviciilor destinate satisfacerii nevoilor copiilor cu handicap si ale familiilor acestora în conditii care sa le garanteze demnitatea, sa le favorizeze autonomia si sa le faciliteze participarea activa la viata comunitatii.

SECTIUNEA a 4-a

Educatie, activitati recreative si culturale

ART. 47

(1) Copilul are dreptul de a primi o educatie care sa îi permita dezvoltarea, în conditii nediscriminatorii, a aptitudinilor si personalitatii sale.

(2) Parintii copilului au cu prioritate dreptul de a alege felul educatiei care urmeaza sa fie data copiilor lor si au obligatia sa înscrie copilul la scoala si sa asigure frecventarea cu regularitate de catre acesta a cursurilor scolare.

(3) Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani poate cere încuviintarea instantei judecatoresti de a-si schimba felul învățaturii si al pregatirii profesionale.

ART. 48

(1) Ministerul Educatiei si Cercetarii, ca organ de specialitate al administratiei publice centrale, precum si inspectoratele scolare si unitatile de învățământ, ca institutii ale administratiei publice locale cu atributii în domeniul educatiei, sunt obligate sa întreprinda masuri necesare pentru:

a) facilitarea accesului la educatia prescolara si asigurarea învățământului general obligatoriu si gratuit pentru toti copiii;

b) dezvoltarea de programe de educatie pentru parintii tineri, inclusiv în vederea prevenirii violentei în familie;

c) organizarea de cursuri speciale de pregatire pentru copiii care nu pot raspunde la cerintele programei scolare nationale, pentru a nu intra prematur pe piata muncii;

d) organizarea de cursuri speciale de pregatire pentru copiii care au abandonat scoala, în vederea reintegrării lor în sistemul national de învățământ;

e) respectarea dreptului copilului la timp de odihna si timp liber, precum si a dreptului acestuia de a participa liber la viata culturala si artistica;

f) prevenirea abandonului scolar din motive economice, luând masuri active de acordare a unor servicii sociale în mediul scolar, cum sunt: hrana, rechizite, transport si altele asemenea.

(2) În cadrul procesului instructiv-educativ copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de catre cadrele didactice, de a fi informat asupra drepturilor sale, precum si asupra modalitatilor de exercitare a acestora. Pedepsele corporale în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

(3) Copilul, personal si, dupa caz, reprezentat sau asistat de reprezentantul sau legal, are dreptul de a contesta modalitatile si rezultatele evaluării si de a se adresa în acest sens conducerii unitatii de învățământ, în conditiile legii.

(4) Cadrele didactice au obligatia de a semnala serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului cazurile de rele tratamente, abuzuri sau de neglijare a copiilor.

ART. 49

(1) Copilul are dreptul la odihna si vacanta.

(2) Copilul trebuie sa beneficieze de timp suficient pentru odihna si vacanta, sa participe în mod liber la activitati recreative proprii vârstei sale si la activitatile culturale, artistice si sportive ale comunitatii. Autoritatile publice au obligatia sa contribuie, potrivit atributiilor ce le revin, la asigurarea conditiilor exercitarii în conditii de egalitate a acestui drept.

(3) Autoritatile publice au obligatia sa asigure, potrivit atributiilor care le revin, locuri de joaca suficiente si adecvate pentru copii, în mod special în situatia zonelor intens populate.

CAP. 3

Protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai

SECTIUNEA 1

Dispozitii comune

ART. 50

Protectia speciala a copilului reprezinta ansamblul masurilor, prestatiilor si serviciilor destinate îngrijirii si dezvoltarii copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai sau a celui care, în vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat în grija acestora.

ART. 51

(1) Copilul beneficiaza de protectia speciala prevazuta de prezenta lege pâna la do bândirea capacitatii depline de exercitiu.

(2) La cererea tânarului, exprimata dupa dobândirea capacitatii depline de exercitiu, daca își continua studiile într-o forma de învatamânt de zi, protectia speciala se acorda, în conditiile legii, pe toata durata continuarii studiilor, dar fara a se depasi vârsta de 26 de ani.

(3) Tânarul care a dobândit capacitate deplina de exercitiu si a beneficiat de o masura de protectie speciala, dar care nu își continua studiile si nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiaza, la cerere, pe o perioada de pâna la 2 ani, de protectie speciala, în scopul facilitarii integrarii sale sociale. În cazul în care se face dovada ca tânarul i s-au oferit un loc de munca si/sau locuinta, iar acesta le-a refuzat ori le-a pierdut din motive imputabile lui, în mod succesiv, prevederile prezentei alineate nu mai sunt aplicabile.

ART. 52

Serviciile de protectie speciala sunt cele prevazute la [art. 108](#) - 110.

ART. 53

(1) Masurile de protectie speciala a copilului se stabilesc si se aplica în baza planului individualizat de protectie.

(2) Planul prevazut la alin. (1) se întocmeste si se revizuieste în conformitate cu normele metodologice elaborate si aprobate de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

(3) Masurile de protectie speciala a copilului care a împlinit vârsta de 14 ani se stabilesc numai cu consimtamântul acestuia. În situatia în care copilul refuza sa își dea consimtamântul, masurile de protectie se stabilesc numai de catre instanta judecatoreasca, care, în situatii temeinic motivate, poate trece peste refuzul acestuia de a-si exprima consimtamântul fata de masura propusa.

ART. 54

(1) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului are obligatia de a întocmi planul individualizat de protectie imediat dupa primirea cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala sau imediat dupa ce directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului a dispus plasamentul în regim de urgenta.

(2) În situatia copilului pentru care a fost instituita tutela, dispozitiile alin. (1) nu sunt aplicabile.

(3) La stabilirea obiectivelor planului individualizat de protectie se acorda prioritate reintegrarii copilului în familie sau, daca aceasta nu este posibila, plasamentului copilului în familia extinsa. Obiectivele planului se stabilesc cu consultarea obligatorie a parintilor si a membrilor familiei largite care au putut fi identificati.

(4) Planul individualizat de protectie poate prevedea plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidential, numai în cazul în care nu a putut fi instituita tutela ori nu a putut fi dispus plasamentul la familia extinsa, la un asistent maternal sau la o alta persoana sau familie, în conditiile prezentei legi.

ART. 55

Masurile de protectie speciala a copilului sunt:

- a) plasamentul;
- b) plasamentul în regim de urgenta;
- c) supravegherea specializata.

ART. 56

De masurile de protectie speciala, instituite de prezenta lege, beneficiaza:

- a) copilul ai carui parinti sunt decedati, necunoscuti, decazuti din exercitiul drepturilor parintesti sau carora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor parintesti, pusi sub interdictie, declarati judecatoreste morti sau disparuti, când nu a putut fi instituita tutela;
- b) copilul care, în vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat în grija parintilor din motive neimputabile acestora;
- c) copilul abuzat sau neglijat;
- d) copilul gasit sau copilul abandonat de catre mama în unitati sanitare;
- e) copilul care a savârsit o fapta prevazuta de legea penala si care nu raspunde penal.

ART. 57

Parintii, precum si copilul care a împlinit vârsta de 14 ani au dreptul sa atace în instanta masurile de protectie speciala instituite de prezenta lege, beneficiind de asistenta juridica gratuita, în conditiile legii.

SECTIUNEA a 2-a

Plasamentul

ART. 58

(1) Plasamentul copilului constituie o masura de protectie speciala, având caracter temporar, care poate fi dispusa, în conditiile prezentei legi, dupa caz, la:

- a) o persoana sau familie;
- b) un asistent maternal;
- c) un serviciu de tip rezidential, prevazut la [art. 110](#) alin. (2) si licentiat în conditiile legii.

(2) Persoana sau familia care primeste un copil în plasament trebuie sa aiba domiciliul în România si sa fie evaluata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului cu privire la garantiile morale si conditiile materiale pe care trebuie sa le îndeplineasca pentru a primi un copil în plasament.

ART. 59

Pe toata durata plasamentului, domiciliul copilului se afla, dupa caz, la persoana, familia, asistentul maternal sau la serviciul de tip rezidential care îl are în îngrijire.

ART. 60

(1) Plasamentul copilului care nu a împlinit vârsta de 2 ani poate fi dispus nu mai la familia extinsa sau substitutiva, plasamentul acestuia într-un serviciu de tip rezidential fiind interzis.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se poate dispune plasamentul într-un serviciu de tip rezidential al copilului mai mic de 2 ani, în situatia în care acesta prezinta handicapuri grave, cu dependenta de îngrijiri în servicii de tip rezidential specializate.

(3) La stabilirea masurii de plasament se va urmari:

- a) plasarea copilului, cu prioritate, la familia extinsa sau la familia substitutiva;
- b) mentinerea fratilor împreuna;
- c) facilitarea exercitarii de catre parinti a dreptului de a vizita copilul si de a mentine legatura cu acesta.

ART. 61

(1) Masura plasamentului se stabileste de catre comisia pentru protectia copilului, în situatia în care exista acordul parintilor, pentru situatiile prevazute la [art. 56](#) lit. b) si e).

(2) Masura plasamentului se stabileste de catre instanta judecatoreasca, la cererea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului:

- a) în situatia copilului prevazut la [art. 56](#) lit. a), precum si în situatia copilului prevazut la [art. 56](#) lit. c) si d), daca se impune înlocuirea plasamentului în regim de urgenta dispus de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului;

b) în situația copilului prevăzut la [art. 56](#) lit. b) și e), atunci când nu există acordul părinților sau, după caz, al unuia dintre părinți, pentru instituirea acestei măsuri.

ART. 62

(1) Drepturile și obligațiile părintești față de copil se mențin pe toată durata măsurii plasamentului dispus de către comisia pentru protecția copilului.

(2) Drepturile și obligațiile părintești în situația copilului pentru care nu a putut fi instituită tutela și pentru care instanța a dispus măsura plasamentului sunt exercitate și, respectiv, îndeplinite de către președintele consiliului județean, respectiv de către primarul sectorului municipiului București.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), părinții de cazuri din drepturile părintești, precum și cei cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești păstrează dreptul de a consimți la adopția copilului lor.

(4) Modalitatea de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor părintești cu privire la persoana și la bunurile copilului aflat în situația prevăzută la [art. 56](#) lit. c) și d) și, respectiv, la [art. 56](#) lit. b) și e) se stabilește de către instanța judecătorească.

ART. 63

Comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța care a dispus plasamentul copilului va stabili, dacă este cazul, și cuantumul contribuției lunare a părinților la întreținerea acestuia, în condițiile stabilite de [Codul familiei](#). Sumele astfel încasate se constituie venit la bugetul județului, respectiv la cel al sectorului municipiului București de unde provine copilul.

SECȚIUNEA a 3-a

Plasamentul în regim de urgență

ART. 64

(1) Plasamentul copilului în regim de urgență este o măsură de protecție specială, cu caracter temporar, care se stabilește în situația copilului abuzat sau neglijat, precum și în situația copilului găsit sau a celui abandonat în unitate sanitară.

(2) Dispozițiile [art. 58](#) - 60 se aplică în mod corespunzător.

(3) Pe toată durata plasamentului în regim de urgență se suspendă de drept exercitiul drepturilor părintești, până când instanța judecătorească va decide cu privire la menținerea sau la înlocuirea acestei măsuri și cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pe perioada suspendării, drepturile și obligațiile părintești privitoare la persoana copilului sunt exercitate și, respectiv, sunt îndeplinite de către persoana, familia, asistentul maternal sau de către seful serviciului de tip rezidențial care a primit copilul în plasament în regim de urgență, iar cele privitoare la bunurile copilului sunt exercitate și, respectiv, sunt îndeplinite de către președintele consiliului județean, respectiv de către primarul sectorului municipiului București.

ART. 65

(1) Măsura plasamentului în regim de urgență se stabilește de către directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului din unitatea administrativ-teritorială în care se găsește copilul găsit sau cel abandonat de către mama în unitate sanitară ori copilul abuzat sau neglijat, în situația în care nu se întâmpină opoziție din partea reprezentanților persoanelor juridice, precum și a persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigură protecția copilului respectiv.

(2) Măsura plasamentului în regim de urgență se stabilește de către instanța judecătorească în condițiile [art. 94](#) alin. (3).

ART. 66

(1) În situația plasamentului în regim de urgență dispus de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului, aceasta este obligată să sesizeze instanța judecătorească în termen de 48 de ore de la data la care a dispus această măsură.

(2) Instanța judecătorească va analiza motivele care au stat la baza măsurii adoptate de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului și se va pronunța, după caz, cu privire la menținerea plasamentului în regim de urgență sau la înlocuirea acestuia cu măsură plasamentului, instituirea tutelei ori cu privire la reintegrarea copilului în familia sa. Instanța este obligată să se pronunțe și cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

(3) În situația în care plasamentul în regim de urgență este dispus de către instanța judecătorească, aceasta se va pronunța în condițiile [art. 94](#) alin. (4).

SECȚIUNEA a 4-a Supravegherea specializată

ART. 67

(1) Măsură de supraveghere specializată se dispune în condițiile prezentei legi față de copilul care a săvârșit o faptă penală și care nu răspunde penal.

(2) În cazul în care există acordul părinților sau al reprezentantului legal, măsură supravegherii specializate se dispune de către comisia pentru protecția copilului, iar, în lipsa acestui acord, de către instanța judecătorească.

SECȚIUNEA a 5-a Monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială

ART. 68

(1) Împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială, dispuse de comisia pentru protecția copilului sau de instanța judecătorească, trebuie verificate trimestrial de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

(2) În cazul în care împrejurările prevăzute la alin. (1) s-au modificat, direcția generală de asistență socială și protecția copilului este obligată să sesizeze de îndată comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța judecătorească, în vederea modificării sau, după caz, a încetării măsurii.

(3) Dreptul de sesizare prevăzut la alin. (2) îl au, de asemenea, părinții sau alt reprezentant legal al copilului, precum și copilul.

ART. 69

(1) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului sau, după caz, organismul privat autorizat are obligația de a urmări modul în care sunt puse în aplicare măsurile de protecție specială, dezvoltarea și îngrijirea copilului pe perioada aplicării măsurii.

(2) În îndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) direcția generală de asistență socială și protecția copilului sau, după caz, organismul privat autorizat întocmește, trimestrial sau ori de câte ori apare o situație care impune acest lucru, rapoarte privitoare la evoluția dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului și a modului în care acesta este îngrijit.

(3) În situația în care se constată, pe baza raportului întocmit potrivit alin. (2), necesitatea modificării sau, după caz, a încetării măsurii, direcția generală de asistență socială și protecția copilului este obligată să sesizeze de îndată comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța judecătorească.

ART. 70

La încetarea măsurilor de protecție specială prin reintegrarea copilului în familia sa, serviciul public de asistență socială, organizat la nivelul municipiilor și orașelor, persoanele

cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale, precum si directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, în cazul sectoarelor municipiului Bucuresti, de la domiciliul sau, dupa caz, de la resedinta parintilor au obligatia de a urmări evolutia dezvoltării copilului, precum si modul în care parintii își exercita drepturile si își îndeplinesc obligatiile cu privire la copil. În acest scop acestea întocmesc rapoarte lunare pe o perioada de minimum 3 luni.

ART. 71

Copilul fata de care a fost luata o masura de protectie speciala are dreptul de a mentine relatii cu alte persoane, daca acestea nu au o influenta negativa asupra dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale.

CAP. 4

Protectia copiilor refugiati si protectia copiilor în caz de conflict armat

ART. 72

(1) Copiii care solicita obtinerea statutului de refugiat, precum si cei care au obtinut acest statut beneficiaza de protectie si asistenta umanitara corespunzatoare pentru realizarea drepturilor lor.

(2) Copiii prevazuti la alin. (1) beneficiaza de una dintre formele de protectie prevazute de [Ordonanta Guvernului nr. 102/2000*](#)) privind statutul si regimul refugiatilor în România, aprobata cu modificari prin [Legea nr. 323/2001](#), cu modificarile si completarile ulterioare.

#CIN

*) [Ordonanta Guvernului nr. 102/2000](#), republicata, a fost abrogata. A se vedea [Legea nr. 122/2006](#).

#B

ART. 73

(1) În situatia în care copilul care solicita statutul de refugiat este neînsoțit de catre parinti sau de un alt reprezentant legal, sustinerea intereselor acestuia pe parcursul procedurii de acordare a statutului de refugiat se asigura de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului în a carei raza administrativ-teritoriala se afla organul teritorial al Ministerului Administratiei si Internelor unde urmeaza a fi depusa cererea.

(2) Cererea pentru acordarea statutului de refugiat al copilului aflat în situatia prevazuta la alin. (1) se analizeaza cu prioritate.

(3) În scopul sustinerii adecvate a intereselor copilului prevazut la alin. (1), directia generala de asistenta sociala si protectia copilului desemneaza o persoana cu studii superioare juridice sau de asistenta sociala din cadrul personalului propriu sau al unui organism privat autorizat, care sa sustina drepturile copilului si sa participe, alaturi de acesta, la întreaga procedura de acordare a statutului de refugiat.

(4) În situatia în care se constata ca persoana desemnata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului nu își îndeplineste corespunzator obligatia de aparare a intereselor copilului sau dovedeste rea-credinta în îndeplinirea acesteia, Oficiul National pentru Refugiati poate solicita directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului înlocuirea acestei persoane.

ART. 74

(1) Până la solutionarea definitiva si irevocabila a cererii de acordare a statutului de refugiat, cazarea copiilor prevazuti la [art. 73](#) se realizeaza într-un serviciu de tip rezidential prevazut de prezenta lege, aparținând directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului sau unui organism privat autorizat.

(2) Copiii care au împlinit vârsta de 16 ani pot fi cazati si în centrele de primire si cazare aflate în subordinea Oficiului National pentru Refugiati.

(3) Copiii prevazuti la alin. (1), carora li s-a acordat statutul de refugiat, beneficiaza de protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, prevazuta de prezenta lege.

ART. 75

(1) În situatia în care cererea copilului prevazut la [art. 72](#), de acordare a statutului de refugiat, este respinsa în mod definitiv si irevocabil, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza Autoritatea pentru Straini si solicita instantei judecatoresti stabilirea plasamentului copilului într-un serviciu de protectie speciala.

(2) Masura plasamentului dureaza pâna la returnarea copilului în tara de resedinta a parintilor ori în tara în care au fost identificati alti membri ai familiei dispusi sa ia copilul.

ART. 76

(1) Copiii afectati de conflicte armate beneficiaza de protectie si asistenta în conditiile prezentei legi.

(2) În caz de conflicte armate, institutiile statului iau masurile necesare pentru dezvoltarea de mecanisme speciale menite sa asigure monitorizarea masurilor adoptate pentru protejarea drepturilor copilului.

ART. 77

Nici un copil nu va fi folosit ca spion, calauza sau curier în timpul conflictelor armate.

ART. 78

(1) În situatia existentei unui conflict armat, Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Administratiei si Internelor, cu Ministerul Apararii Nationale, precum si cu alte institutii cu atributii specifice, are obligatia de a initia si de a implementa strategii si programe, inclusiv la nivel familial si comunitar, pentru a asigura demobilizarea copiilor soldati si, respectiv, pentru a remedia efectele fizice si psihice ale conflictelor asupra copilului si pentru a promova reintegrarea sociala a acestuia.

(2) Organele administratiei publice centrale mentionate la alin. (1), în colaborare cu Agentia Nationala de Ocupare a Fortei de Munca si cu Ministerul Educatiei si Cercetarii, vor promova masurile corespunzatoare pentru:

- a) educarea în spiritul înțelegerii, solidaritatii si pacii, ca un proces general si continuu în prevenirea conflictelor;
- b) educarea si pregatirea copiilor demobilizati pentru o viata sociala activa si responsabila.

ART. 79

(1) În orice judet sau sector al municipiului Bucuresti, presedintele consiliului judetean ori, dupa caz, primarul sectorului municipiului Bucuresti are obligatia de a înainta directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, în termen de 24 de ore de la initierea unui conflict armat, o lista completa a tuturor copiilor aflati pe teritoriul respectivei unitati administrativ-teritoriale, în vederea monitorizarii situatiei acestora.

(2) Infrastructura având ca destinatie protectia si promovarea drepturilor copilului nu va fi folosita în scopuri militare.

(3) În cazul actiunilor de evaluare desfasurate în urma unor conflicte armate, copiilor li se va acorda prioritate. Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, în colaborare cu protectia civila, va lua masurile necesare pentru a se asigura supravegherea copiilor care sunt evacuati de catre persoane care își pot asuma responsabilitatea ocrotirii si sigurantei lor. Ori de câte ori este posibil, membrii aceleiasi familii vor fi cazati împreuna.

CAP. 5

Protectia copilului care a savârsit o fapta penala si nu raspunde penal

ART. 80

(1) Pentru copilul care a savârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal, la propunerea direcției generale de asistență socială și protecția copilului în a cărei unitate administrativ-teritorială se află copilul, se va lua una dintre măsurile prevăzute la [art. 55](#) lit. a) și c).

(2) În dispunerea uneia dintre măsurile prevăzute la [art. 55](#) lit. a) și c), Comisia pentru Protecția Copilului, atunci când există acordul părinților sau al altui reprezentant legal al copilului, ori, după caz, instanța judecătorească, atunci când acest acord lipsește, va ține seama de:

- a) condițiile care au favorizat savârșirea faptei;
- b) gradul de pericol social al faptei;
- c) mediul în care a crescut și a trăit copilul;
- d) riscul savârșirii din nou de către copil a unei fapte prevăzute de legea penală;
- e) orice alte elemente de natură a caracteriza situația copilului.

ART. 81

(1) Măsura supravegherii specializate constă în menținerea copilului în familia sa, sub condiția respectării de către acesta a unor obligații, cum ar fi:

- a) frecventarea cursurilor școlare;
- b) utilizarea unor servicii de îngrijire de zi;
- c) urmărirea unor tratamente medicale, consiliere sau psihoterapie;
- d) interzicerea de a frecventa anumite locuri sau de a avea legături cu anumite persoane.

(2) În cazul în care menținerea în familie nu este posibilă sau atunci când copilul nu își îndeplinește obligațiile stabilite prin măsura supravegherii specializate, comisia pentru protecția copilului ori, după caz, instanța judecătorească, după distincțiile prevăzute la [art. 80](#) alin. (2), poate dispune plasamentul acestuia în familia extinsă ori în cea substitutivă, precum și îndeplinirea de către copil a obligațiilor lor prevăzute la alin. (1).

ART. 82

În cazul în care fapta prevăzută de legea penală, savârșită de copilul care nu răspunde penal, prezintă un grad ridicat de pericol social, precum și în cazul în care copilul pentru care s-au stabilit măsurile prevăzute la [art. 81](#) savârșește în continuare fapte penale, comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța judecătorească dispune, pe perioada determinată, plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial specializat.

ART. 83

Este interzis să se dea publicității orice date referitoare la savârșirea de fapte penale de către copilul care nu răspunde penal, inclusiv date privitoare la persoana acestuia.

ART. 84

(1) Pe toată durata aplicării măsurilor destinate copilului care savârșește fapte penale și nu răspunde penal, vor fi asigurate servicii specializate, pentru a-i asista pe copii în procesul de reintegrare în societate.

(2) Tipurile de servicii specializate prevăzute la alin. (1), precum și standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

CAP. 6

Protecția copilului împotriva exploatarei

ART. 85

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva oricărui forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență.

(2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza autoritățile abilitate de lege să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricărui forme de violență,

inclusiv violenta sexuala, vatamare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijenta.

(3) Angajatii institutiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intra în contact cu copilul si au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligatia de a sesiza de urgenta directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

ART. 86

(1) Parintii copilului sau, dupa caz, alt reprezentant legal al acestuia, autoritatile publice si organismele private au obligatia sa ia toate masurile corespunzatoare pentru a facilita readaptarea fizica si psihologica si reintegrarea sociala a oricarui copil care a fost victima oricarei forme de neglijenta, exploatare sau abuz, de tortura sau pedeapsa ori tratamente crude, inumane sau degradante.

(2) Persoanele mentionate la alin. (1) vor asigura conditiile necesare pentru ca readaptarea si reintegrarea sa favorizeze sanatatea, respectul de sine si demnitatea copilului.

SECTIUNEA 1

Protectia copilului împotriva exploatarei economice

ART. 87

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva exploatarei si nu poate fi constrâns la o munca ce comporta un risc potential sau care este susceptibila sa îi compromita educatia ori sa îi dauneze sanatatii sau dezvoltarii sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

(2) Este interzisa orice practica prin intermediul careia un copil este dat de unul sau de ambii parinti ori de reprezentantul lui legal în schimbul unei recompense sau nu, în scopul exploatarei copilului sau a muncii acestuia.

(3) În situatiile în care copiii de vârsta scolara se sustrag procesului de învatamânt, desfasurând munci cu nerespectarea legii, unitatile de învatamânt sunt obligate sa sesizeze de îndata serviciul public de asistenta sociala. În cazul unor asemenea constatari, serviciul public de asistenta sociala împreuna cu inspectoratele scolare judetene si cu celelalte institutii publice competente sunt obligate sa ia masuri în vederea reintegrarii scolare a copilului.

(4) Inspectoratul Muncii, în colaborare cu Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, are obligatia de a promova campanii de constientizare si informare:

- a) pentru copii - despre masurile de protectie de care pot beneficia si despre riscurile pe care le implica cazurile de exploatare economica;
- b) pentru publicul larg - incluzând educatie parentala si activitati de pregatire pentru categoriile profesionale care lucreaza cu si pentru copii, pentru a-i ajuta sa asigure copiilor o reala protectie împotriva exploatarei economice;
- c) pentru angajatori sau potentiali angajatori.

SECTIUNEA a 2-a

Protectia copilului împotriva consumului de droguri

ART. 88

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva folosirii ilicite de stupefiante si substante psihotrope.

(2) Este interzisa vânzarea de solventi copiilor, fara acordul parintelui ori al altui reprezentant legal.

(3) Agentia Nationala Antidrog, în colaborare cu Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copiilor, si, dupa caz, cu alte autoritati sau organe de specialitate ale administratiei publice centrale, are obligatia de a lua masurile corespunzatoare pentru:

- a) prevenirea folosirii copiilor la productia si traficul ilicit al acestor substante;

b) constientizarea publicului larg si, în mod particular, a copiilor cu privire la aceasta problematica, inclusiv prin intermediul sistemului de învățământ si, după caz, prin introducerea acestui subiect în programa scolara;

c) sprijinirea copiilor si familiilor acestora, prin consiliere si îndrumare - daca este necesar, de natura confidentiala, dar si prin elaborarea de politici si strategii care sa garanteze recuperarea fizica si psihica si reîntegrarea sociala a copiilor dependenti de droguri, inclusiv prin dezvoltarea în acest scop de metode de interventie alternativa la institutiile psihiatrice traditionale;

d) dezvoltarea suplimentara a sistemelor pentru adunarea unor date reale asupra aparitiei consumului de droguri la copii, ca si asupra implicarii acestora în productia si traficul ilicit de droguri; evaluarea permanenta a acestor situatii, a progreselor realizate, a dificultatilor întâmpinate si, respectiv, a obiectivelor propuse pentru viitor;

e) dezvoltarea unui sistem de informare publica care sa reduca toleranta în ceea ce priveste consumul de droguri si sa ajute la recunoasterea primelor simptome de consum de droguri, mai ales în rândul copiilor.

(4) Institutiile prevazute la alin. (3) se vor asigura ca opiniile copiilor sunt luate în considerare la elaborarea strategiilor antidrog.

SECTIUNEA a 3-a

Protectia copilului împotriva abuzului sau neglijentei

ART. 89

(1) Prin abuz asupra copilului se înțelege orice actiune voluntara a unei persoane care se afla într-o relatie de raspundere, încredere sau de autoritate fata de acesta, prin care este periclitata viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului.

(2) Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntara sau involuntara, a unei persoane care are responsabilitatea cresterii, îngrijirii sau educarii copilului de a lua orice masura subordonata acestei responsabilitati, fapt care pune în pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului.

ART. 90

Sunt interzise aplicarea pedepselor fizice sub orice forma, precum si privarea copilului de drepturile sale de natura sa puna în pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului, atât în familie cât si în orice institutie care asigura protectia, îngrijirea si educarea copiilor.

ART. 91

(1) Orice persoana care, prin natura profesiei sau ocupatiei sale, lucreaza direct cu un copil si are suspiciuni în legatura cu existenta unei situatii de abuz sau de neglijare a acestuia este obligata sa sesizeze serviciul public de asistenta sociala sau directia generala de asistenta sociala si protectia copilului în a carei raza teritoriala a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz sau de neglijare a copilului, la nivelul fiecarei directii generale de asistenta sociala si protectia copilului se înfiinteaza obligatoriu telefonul copilului, al carui numar va fi adus la cunostinta publicului.

ART. 92

În vederea asigurarii protectiei speciale a copilului abuzat sau neglijat, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata:

a) sa verifice si sa solutioneze toate sesizarile privind cazurile de abuz si neglijare, inclusiv cele venite din partea asistentilor familiari;

b) sa asigure prestarea serviciilor prevazute la [art. 107](#), specializate pentru nevoile copiilor victime ale abuzului sau neglijarii si ale familiilor acestora.

ART. 93

Pentru verificarea sesizarilor privind cazurile de abuz si neglijare a copilului, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului au drept de acces, în conditiile legii, în sediile persoanelor juridice, precum si la domiciliul persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigura protectia unui copil. Pentru efectuarea acestor verificari, organele de politie au obligatia sa sprijine reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

ART. 94

(1) Reprezentantii persoanelor juridice, precum si persoanele fizice care au în îngrijire sau asigura protectia unui copil sunt obligati sa colaboreze cu reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului si sa ofere toate informatiile necesare pentru solutionarea sesizarilor.

(2) În situatia în care, în urma verificarilor efectuate, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, si nu întâmpina o pozitie din partea persoanelor prevazute la alin. (1), directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului instituie masura plasamentului în regim de urgenta. Prevederile [art. 58](#) - 60, [art. 64](#) alin. (3) si ale [art. 66](#) se aplica în mod corespunzator.

(3) În situatia în care persoanele prevazute la alin. (1) refuza sau împiedica în orice mod efectuarea verificarilor de catre reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, iar acestia stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca, solicitând emiterea unei ordonante presedintiale de plasare a copilului în regim de urgenta la o persoana, la o familie, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidential, licentiat în conditiile legii. Prevederile [art. 58](#) - 60 si ale [art. 64](#) alin. (3) se aplica în mod corespunzator.

(4) În termen de 48 de ore de la data executarii ordonantei presedintiale prin care s-a dispus plasamentul în regim de urgenta, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca pentru a decide cu privire la: înlocuirea plasamentului în regim de urgenta cu masura plasamentului, decederea totala sau partiala din exercitiul drepturilor parintesti, precum si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti.

ART. 95

(1) În cadrul procesului prevazut la [art. 94](#) alin. (3) si (4), se poate administra, din oficiu, ca proba, declaratia scrisa a copilului referitoare la abuzul sau neglijarea la care a fost supus. Declaratia copilului poate fi înregistrata, potrivit legii, prin mijloace tehnice audio-video. Înregistrările se realizeaza în mod obligatoriu cu asistenta unui psiholog.

(2) Acordul copilului este obligatoriu pentru realizarea înregistrării declaratiei sale.

(3) Daca instanta judecatoreasca apreciaza necesar, aceasta îl poate chema pe copil în fata ei, pentru a-l audia. Audierea are loc numai în camera de consiliu, în prezenta unui psiholog si numai dupa o prealabila pregatire a copilului în acest sens.

ART. 96

În cazul în care abuzul sau neglijarea a fost savârșita de catre persoane care, în baza unui raport juridic de munca sau de alta natura, asigurau protectia, cresterea, îngrijirea sau educatia copilului, angajatorii au obligatia sa sesizeze de îndata organele de urmarire penala si sa dispuna îndepartarea persoanei respective de copiii aflati în grija sa.

ART. 97

În institutiile publice sau private, precum si în serviciile de tip rezidential, publice sau private, care asigura protectia, cresterea, îngrijirea sau educarea copiilor, este interzisa

angajarea persoanei împotriva careia a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru săvârșirea, cu intenție, a unei infracțiuni.

SECTIUNEA a 4-a

Protecția copilului împotriva răpirii sau oricăror forme de traficare

ART. 98

(1) Ministerul Administrației și Internelor și Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, vor efectua demersurile necesare pentru adoptarea tuturor măsurilor legislative, administrative și educative destinate asigurării protecției efective împotriva oricăror forme de trafic intern sau internațional al copiilor, în orice scop sau sub orice formă, inclusiv de către propriii părinți.

(2) În acest scop, autoritățile publice menționate la alin. (1) au responsabilitatea elaborării unei strategii la nivel național pentru prevenirea și combaterea acestui fenomen, inclusiv a unui mecanism intern de coordonare și monitorizare a activităților întreprinse.

SECTIUNEA a 5-a

Protecția copilului împotriva altor forme de exploatare

ART. 99

(1) Copilul are dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare.

(2) Instituțiile și autoritățile publice, potrivit atribuțiilor lor, adoptă reglementări specifice și aplică măsuri corespunzătoare pentru prevenirea, între altele:

- a) transferului ilicit și a nereturnării copilului;
- b) încheierii adopțiilor, naționale ori internaționale, în alte scopuri decât interesul superior al copilului;
- c) exploatarea sexuală și a violenței sexuale;
- d) răpirii și traficării de copii în orice scop și sub orice formă;
- e) implicării copiilor în conflicte armate;
- f) dezvoltării forțate a talentelor copiilor în dauna dezvoltării lor armonioase, fizice și mentale;
- g) exploatarea copilului de către mass-media;
- h) exploatarea copilului în cadrul unor cercetări ori experimente științifice.

CAP. 7

Instituții și servicii cu atribuții în protecția copilului

SECTIUNEA 1

Instituții la nivel central

ART. 100

Monitorizarea respectării principiilor și drepturilor stabilite de prezenta lege și de **Convenția** Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, precum și coordonarea și controlul activității de protecție și promovare a drepturilor copilului se realizează de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

ART. 101

Apararea drepturilor si libertatilor copilului în raporturile acestuia cu autoritatile publice cu scopul de a promova si de a îmbunătăti conditia copilului se realizeaza si prin institutia Avocatul Poporului.

SECTIUNEA a 2-a Instituti si servicii la nivel local

ART. 102

Autoritatile administratiei publice locale au obligatia sa garanteze si sa promoveze respectarea drepturilor copiilor din unitatile administrativ-teritoriale, asigurând prevenirea separarii copilului de parintii sai, precum si protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de îngrijirea parintilor sai.

ART. 103

(1) Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a implica colectivitatea locala în procesul de identificare a nevoilor comunitatii si de solutionare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii.

(2) În acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzând, dar fara a se limita, oameni de afaceri locali, preoti, cadre didactice, medici, consilieri locali, politisti. Rolul acestor structuri este atât de solutionare a unor cazuri concrete, cât si de a raspunde nevoilor globale ale respectivei colectivitati.

(3) Mandatul structurilor comunitare consultative se stabileste prin acte emise de catre autoritatile administratiei publice locale.

(4) Pentru a-si îndeplini rolul pentru care au fost create, structurile comunitare consultative vor beneficia de programe de formare în domeniul asistentei sociale si protectiei copilului.

ART. 104

(1) În subordinea consiliului judetean si, respectiv, a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti functioneaza comisia pentru protectia copilului, ca organ de specialitate al acestora, fara personalitate juridica, având urmatoarele atributii principale:

- a) stabilirea încadrării în grad de handicap si orientarea scolara a copilului;
- b) pronuntarea, în conditiile prezentei legi, cu privire la propunerile referitoare la stabilirea unei masuri de protectie speciala a copilului;
- c) solutionarea cererilor privind eliberarea atestatului de asistent maternal;
- d) alte atributii prevazute de lege.

(2) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului se reglementeaza prin hotarâre a Guvernului.

ART. 105

(1) Serviciul public specializat pentru protectia copilului, existent în subordinea consiliilor judetene si a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, precum si serviciul public de asistenta sociala de la nivelul judetelor si sectoarelor municipiului Bucuresti se reorganizeaza ca directie generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este institutie publica cu personalitate juridica, înfiintata în subordinea consiliului judetean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, care preia, în mod corespunzator, functiile serviciului public de asistenta sociala de la nivelul judetului si, respectiv, atributiile serviciului public de asistenta sociala de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti.

(3) Institutia prevazuta la alin. (2) exercita în domeniul protectiei drepturilor copilului atributiile prevazute de prezenta lege, precum si de alte acte normative în vigoare.

(4) Structura organizatorica, numarul de personal si finantarea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului se aproba prin hotarâre a consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului Bucuresti, care o înfiinteaza, astfel încât sa

asigure îndeplinirea în mod corespunzător a atribuțiilor ce îi revin, precum și realizarea deplină și exercitarea efectivă a drepturilor copilului.

(5) Atribuțiile și regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale direcției generale de asistență socială și protecția copilului se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

ART. 106

(1) Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții:

a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante;

b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;

c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa;

d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau prestații, în condițiile legii;

e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

f) asigură și urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței în familie, precum și a comportamentului delincvent;

g) vizitează periodic la domiciliu familiile și copiii care beneficiază de servicii și prestații;

h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii;

i) urmăresc evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa;

j) colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul protecției copilului și transmit acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu.

(2) La nivelul sectoarelor municipiului București, atribuțiile prevăzute la alin. (1) sunt exercitate de direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

ART. 107

(1) Pentru prevenirea separării copilului de părinții săi, precum și pentru realizarea protecției speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de părinții săi, se organizează și funcționează următoarele tipuri de servicii:

a) servicii de zi;

b) servicii de tip familial;

c) servicii de tip rezidențial.

(2) Regulamentul-cadru pentru organizarea și funcționarea serviciilor prevăzute la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

ART. 108

(1) Serviciile de zi sunt acele servicii prin care se asigură menținerea, refacerea și dezvoltarea capacităților copilului și ale părinților săi, pentru depășirea situațiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa.

(2) Accesul la aceste servicii se realizează în baza planului de servicii sau, după caz, a planului individualizat de protecție, în condițiile prezentei legi.

ART. 109

Serviciile de tip familial sunt acele servicii prin care se asigura, la domiciliul unei persoane fizice sau familii, cresterea si ingrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii în conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.

ART. 110

(1) Serviciile de tip rezidential sunt acele servicii prin care se asigura protectia, cresterea si ingrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii în conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.

(2) Fac parte din categoria serviciilor de tip rezidential centrele de plasament si centrele de primire a copilului în regim de urgenta.

(3) Sunt considerate servicii de tip rezidential si centrele maternale.

(4) Serviciile de tip rezidential care apartin autoritatilor administratiei publice se organizeaza numai în structura directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, în regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica.

(5) Serviciile de tip rezidential se organizeaza pe model familial si pot avea caracter specializat în functie de nevoile copiilor plasati.

ART. 111

(1) Pentru asigurarea prevenirii separarii copilului de parintii lui, consiliile locale ale municipiilor, oraselor, comunelor si sectoarelor municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate în comunitatea respectiva.

(2) În situatia în care consiliul local nu identifica resurse financiare si umane suficiente pentru a organiza serviciile prevazute la alin. (1), la cererea acestuia, consiliul judetean va asigura finantarea necesara înfiintarii acestor servicii. Consiliul local asigura finantarea cu pâna la 50% a cheltuielilor de functionare a acestor servicii, cota-parte si quantumul total al acestor cheltuieli fiind stabilite anual prin hotarâre a consiliului judetean.

ART. 112

Pentru asigurarea protectiei speciale a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, consiliul judetean si, respectiv, consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de tip familial si de tip rezidential, potrivit nevoilor identificate la nivelul unitatii lor administrativ-teritoriale. În functie de nevoile evaluate ale copiilor plasati, consiliul judetean poate organiza si dezvolta si servicii de zi.

CAP. 8

Organisme private

ART. 113

(1) Organismele private care pot desfasura activitati în domeniul protectiei drepturilor copilului si al protectiei speciale a acestuia sunt persoane juridice de drept privat, fara scop patrimonial, constituite si acreditate în conditiile legii.

(2) În desfasurarea activitatilor prevazute la alin. (1), organismele private acreditate se supun regimului de drept public prevazut de prezenta lege, precum si de reglementarile prin care aceasta este pusa în executare.

ART. 114

Organismele private legal constituite si acreditate pot înfiinta, organiza si dezvolta serviciile de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si de protectie speciala a copilului, prevazute la [art. 107](#), numai pe baza licentei eliberate de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

CAP. 9

Licentierea și inspectia serviciilor de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și a celor de protecție specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi

ART. 115

(1) Autoritățile publice sau organismele private autorizate pot înființa, organiza și dezvolta servicii de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și servicii de protecție specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi, prevăzute de prezenta lege, numai dacă au obținut licența de funcționare pentru serviciul respectiv, eliberată de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului.

(2) Licența de funcționare prevăzută la alin. (1) se acordă pe baza îndeplinirii standardelor minime obligatorii elaborate pentru serviciile de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și pentru serviciile de protecție specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi. Standardele se elaborează de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și se aprobă prin ordin al secretarului de stat.

ART. 116

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului efectuează inspecții periodice cu privire la modul în care autoritățile publice sau organismele private autorizate respectă standardele prevăzute la [art. 110](#).

ART. 117

Condițiile și procedura de acordare, retragere, anulare sau suspendare a licenței prevăzute la [art. 115](#), precum și condițiile și procedura de efectuare a inspecțiilor prevăzute la [art. 116](#) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

CAP. 10

Finanțarea sistemului de protecție a copilului

ART. 118

(1) Prevenirea separării copilului de familia sa, precum și protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi se finanțează din următoarele surse:

- a) bugetul local al comunelor, orașelor și municipiilor;
- b) bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București;
- c) bugetul de stat;
- d) donații, sponsorizări și alte forme private de contribuții banesti, permise de lege.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului poate finanța programe de interes național pentru protecția și promovarea drepturilor copilului, din fonduri alocate de la bugetul de stat cu această destinație, din fonduri externe rambursabile și nerambursabile, precum și din alte surse, în condițiile legii.

ART. 119

(1) Pentru fiecare copil față de care s-a luat măsura plasamentului se acordă o alocație lunară de plasament, în cuantum de **#M5** 97 lei **#B**, care se indexează prin hotărâre a Guvernului. De această alocație beneficiază și copilul pentru care a fost instituită tutela, în condițiile legii.

(2) Alocația se plătește persoanei sau reprezentantului familiei care a luat în plasament copilul sau tutorelui.

(3) Alocația de plasament se suportă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

ART. 120

Cheltuielile pentru plata salariilor sau a indemnizațiilor asistentilor maternali, precum și cele legate de aplicarea prevederilor [Legea nr. 326/2003](#) privind drepturile de care beneficiază copiii și tinerii ocrotiți de serviciile publice specializate pentru protecția copilului, mamele

protejate în centre maternale, precum și copiii încredințați sau dați în plasament la asistenți maternali profesioniști se suportă de la bugetul județului, respectiv de la bugetul sectorului municipiului București, și se gestionează de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

ART. 121

(1) Primăria acordă prestații financiare excepționale, în situația în care familia care îngrijește copilul se confruntă temporar cu probleme financiare determinate de o situație excepțională și care pune în pericol dezvoltarea armonioasă a copilului.

(2) Prestațiile excepționale se acordă cu prioritate copiilor ale căror familii nu au posibilitatea sau capacitatea de a acorda copilului îngrijirea corespunzătoare ori ca urmare a necesității suportării unor cheltuieli particulare destinate menținerii legăturii copilului cu familia sa.

(3) În funcție de fiecare caz în parte, primarul decide, prin dispoziție, cu privire la acordarea prestației financiare excepționale și cuantumul acesteia.

ART. 122

Cuantumul maxim, precum și condițiile de acordare a prestațiilor financiare excepționale se stabilesc prin hotărâre a consiliului local.

ART. 123

Prestațiile financiare excepționale pot fi acordate și sub formă de prestații în natură, pe baza dispoziției primarului, constând, în principal, în alimente, îmbrăcăminte, manuale și rechizite sau echipamente școlare, suportarea cheltuielilor legate de transport, procurarea de proteze, medicamente și alte accesorii medicale.

CAP. 11

Reguli speciale de procedură

ART. 124

(1) Cauzele prevăzute de prezenta lege privind stabilirea măsurilor de protecție specială sunt de competența tribunalului de la domiciliul copilului.

(2) Dacă domiciliul copilului nu este cunoscut, competența revine tribunalului în a cărui circumscripție teritorială a fost găsit copilul.

ART. 125

(1) Cauzele prevăzute la [art. 124](#) se soluționează în regim de urgență, cu citarea reprezentantului legal al copilului, a direcției generale de asistență socială și protecția copilului și cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Audierea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani este obligatorie și se face cu respectarea prevederilor [art. 24](#), cu excepția cauzelor care privesc stabilirea unei măsuri de protecție specială pentru copilul abuzat sau neglijat; în acest caz, audierea copilului se face cu respectarea prevederilor [art. 95](#) alin. (3).

(3) Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 10 zile.

(4) Partile sunt legal citate dacă cităția le-a fost înmănată cel puțin cu o zi înaintea judecării.

ART. 126

(1) Hotărârile prin care se soluționează fondul cauzei se pronunță în ziua în care au luat sfârșit dezbaterile.

(2) În situații deosebite, pronunțarea poate fi amânată cel mult două zile.

ART. 127

(1) Hotărârea instanței de fond este executorie și definitivă.

(2) Hotărârea se redactează și se comunică partilor în termen de cel mult 10 zile de la pronunțare.

ART. 128

Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicării hotărârii.

ART. 129

Dispozițiile prezentei legi referitoare la procedura de soluționare a cauzelor privind stabilirea măsurilor de protecție specială se completează în mod corespunzător cu prevederile [Codului de procedura civilă](#).

ART. 130

(1) În toate cauzele care privesc aplicarea prezentei legi, direcția generală de asistență socială și protecția copilului de la domiciliul copilului sau în a cărei rază administrativ-teritorială a fost găsit copilul întocmește și prezintă instanței raportul referitor la copil, care va cuprinde date privind:

- a) personalitatea, starea fizică și mentală a copilului;
- b) antecedentele sociomedicale și educationale ale copilului;
- c) condițiile în care copilul a fost crescut și în care a trăit;
- d) propuneri privind persoana, familia sau serviciul de tip rezidențial în care ar putea fi plasat copilul;
- e) orice alte date referitoare la creșterea și educarea copilului, care pot servi soluționării cauzei.

(2) În toate cauzele care privesc stabilirea, înlocuirea ori încetarea măsurilor de protecție specială stabilite de prezenta lege pentru copilul care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal se va întocmi un raport și din partea serviciului de reintegrare și supraveghere de pe lângă instanța judecătorească.

ART. 131

Cauzele care privesc aplicarea prezentei legi sunt scutite de taxa judiciară de timbru și de timbru judiciar.

CAP. 12

Răspunderi și sancțiuni

ART. 132

(1) Îndemnul ori înlesnirea practicării cersetoriei de către un minor sau tragerea de foloase de pe urma practicării cersetoriei de către un minor se pedepsește cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Recrutarea ori constrângerea unui minor la cersetorie se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) sau (2) este săvârșită de un părinte sau de reprezentantul legal al minorului, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani, pentru fapta prevăzută la alin. (1), și de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi, pentru fapta prevăzută la alin. (2).

ART. 133

Fapta părintelui sau a reprezentantului legal al unui copil de a se folosi de acesta pentru a apela în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor financiar sau material, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 134

(1) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la [art. 36](#) alin. (2), [art. 48](#) alin. (4) și [art. 91](#) constituie abatere disciplinară gravă și se sancționează potrivit legii.

(2) Nerespectarea obligației prevăzute la [art. 36](#) alin. (2), [art. 87](#) alin. (3) teza întâi constituie abatere disciplinară.

ART. 135

(1) Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) nerespectarea obligatiei prevazute la [art. 9](#) alin. (1), în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi;
- b) nerespectarea obligatiei prevazute la [art. 9](#) alin. (2);
- c) nerespectarea obligatiilor prevazute la [art. 10](#) alin. (1) si (3);
- d) nerespectarea obligatiei prevazute la [art. 11](#) alin. (1);
- e) necomunicarea de catre organele de politie a rezultatelor verificarilor specifice privind identitatea mamei în conformitate cu prevederile [art. 11](#) alin. (3);
- f) neefectuarea de catre serviciul public de asistenta sociala a declaratiei de înregistrare a nasterii, în conformitate cu prevederile [art. 11](#) alin. (6);
- g) nerespectarea obligatiei prevazute la [art. 11](#) alin. (7);
- h) nerespectarea obligatiilor prevazute la [art. 13](#) si la [art. 18](#) alin. (3);
- i) nerespectarea prevederilor [art. 22](#) alin. (2) - (4) si ale [art. 83](#);
- j) nerespectarea obligatiei prevazute la [art. 96](#).

(2) Contravenitiile prevazute la alin. (1) se sanctioneaza astfel:

- a) cu amenda de la 100 lei la 300 lei, cele prevazute la lit. a), c), g) si h);
- b) cu amenda de la 200 lei la 500 lei, cea prevazuta la lit. f);
- c) cu amenda de la 300 lei la 600 lei, cele prevazute la lit. b), d) si j);
- d) cu amenda de la 500 lei la 1.500 lei, cele prevazute la lit. e) si i).

(3) Constatarea contravenitiilor si aplicarea sanctiunii se fac de catre persoane anume desemnate dintre cele cu atributii de control din:

- a) Ministerul Sănătății, pentru contravenitiile de la alin. (1) lit. a), c) si d);
- b) Ministerul Administratiei si Internelor, pentru contravenitiile de la alin. (1) lit. b), e), h) si i);
- c) Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, pentru contravenitia de la alin. (1) lit. j);
- d) consiliul judetean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti, pentru contravenitiile de la alin. (1) lit. f) si g).

ART. 136

Contravenitiilor prevazute la [art. 135](#) le sunt aplicabile prevederile [Ordonantei Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravenitiilor, aprobata cu modificari si completari prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificarile ulterioare.

CAP. 13

Dispozitii tranzitorii si finale

ART. 137

În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va reevalua împrejurarile care au stat la baza masurilor de protectie dispuse de comisia pentru protectia copilului si, dupa caz, va solicita instituirea tutelei sau stabilirea unei masuri de protectie speciala, în conditiile prezentei legi.

ART. 138

Centrele de plasament, centrele de primire în regim de urgenta si centrele maternale organizate în structura fostelor servicii publice specializate pentru protectia copilului se reorganizeaza prin hotarârea consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucuresti în structura directiei generale de asistenta sociala din subordinea consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucuresti, în regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica.

ART. 139

(1) Serviciile de zi destinate prevenirii situatiilor ce pun în pericol securitatea si dezvoltarea copilului, înfiintate de consiliile judetene, precum si personalul care deservește aceste servicii se transfera consiliilor locale pe teritoriul carora acestea functioneaza.

(2) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) serviciile de zi specializate pentru copilul abuzat sau neglijat, care se considera de interes judetean.

(3) În situatia în care serviciile prevazute la alin. (1) fac parte dintr-un complex de servicii care are ca obiect de activitate si protectia copilului în regim rezidential, respectiv centru de plasament, centru de primire în regim de urgenta sau centru maternal, transferul se realizeaza numai daca este posibila separarea patrimoniului si a personalului.

(4) Consiliile locale au obligatia sa pastreze destinatia si structura de personal a serviciilor preluate.

(5) Transferul prevazut la alin. (1) se realizeaza pe baza de protocol încheiat între consiliul judetean si consiliul local.

ART. 140

Personalul didactic si didactic auxiliar, transferat potrivit [art. 46](#) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 26/1997 privind protectia copilului aflat în dificultate, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, care la data intrarii în vigoare a prezentei legi este încadrat cu acest statut în cadrul serviciilor publice specializate pentru protectia copilului, își pastreaza statutul.

ART. 141

În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, consiliile judetene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, Ministerul Sanatatii, Ministerul Administratiei si Internelor si Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului au obligatia sa desemneze persoanele dintre cele cu atributii de control, care vor constata contravenitiile si vor aplica sanctiunile mentionate în prezentul capitol.

ART. 142

(1) Pe data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga:

- a) [art. 88](#) din Codul familiei;
- b) [Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 26/1997](#) privind protectia copilului aflat în dificultate, republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998, cu modificarile si completările ulterioare, cu exceptia [art. 20](#);
- c) [Hotarârea Guvernului nr. 604/1997](#) privind criteriile si procedurile de autorizare a organismelor private care desfasoara activitati în domeniul protectiei copilului, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 280 din 16 octombrie 1997;
- d) [Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 123/2001](#) privind reorganizarea comisiei pentru protectia copilului, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 15 octombrie 2001, aprobata cu modificari prin [Legea nr. 71/2002](#);
- e) lit. A a alin. (2) al [art. 3](#) din Regulamentul-cadru de organizare si functionare a serviciului public de asistenta sociala, aprobat prin Hotarârea Guvernului nr. 90/2003, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 7 februarie 2003, cu modificarile ulterioare.

(2) Se modifica în mod corespunzator dispozitiile referitoare la înregistrarea nasterii copilului abandonat de mama în spital, cuprinse în [Legea nr. 119/1996](#) cu privire la actele de stare civila, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 11 noiembrie 1996, cu modificarile si completarile ulterioare.

(3) Pe data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga orice alte dispozitii contrare.

ART. 143

(1) Formarea initiala în domeniul protectiei drepturilor copilului este obligatorie pentru toate categoriile profesionale din sistem si pentru cei care au atributii decizionale privitoare la copil.

(2) Educatia permanenta si formarea profesionala continua în domeniul protectiei speciale a copilului se asigura pentru toate categoriile profesionale din sistem.

(3) Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului împreuna cu Ministerul Educatiei si Cercetarii, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, Ministerul Sanatatii, precum si, dupa caz, cu celelalte institutii publice si private interesate vor asigura formarea initiala si continua a personalului care, în exercitarea sarcinilor ce îi revin, intra în contact cu domeniul protectiei si promovarii drepturilor copilului.

ART. 144

(1) La angajarea personalului de educatie, protectie si îngrijire din cadrul institutiilor publice si private, care, prin natura profesiei, intra în contact cu copilul, se va prezenta în mod obligatoriu si o expertiza neuropsihiatrica.

(2) Anual personalul prevazut la alin. (1) este evaluat din punct de vedere psihologic.

(3) Rapoartele privind expertizele neuropsihiatrice, precum si rapoartele de evaluare psihologica se pastreaza conform legii la dosarul personal al salariatului.

ART. 145

(1) Regulamentele proprii ale persoanelor juridice care desfasoara activitati de protectie a copilului vor specifica expres regulile stabilite pentru a asigura exercitarea drepturilor si îndeplinirea îndatoririlor pe care le au copiii, în conformitate cu vârsta, sanatatea si gradul de maturitate al acestora.

(2) Aceste regulamente vor fi expuse într-un loc vizibil, astfel încât sa permita accesul copiilor si informarea lor adecvata.

ART. 146

Prevederile prezentei legi se completeaza cu alte reglementari care se refera la drepturile copilului, inclusiv cu prevederile cuprinse în conventiile si tratatele internationale la care România este parte.

ART. 147

Elaborarea proiectelor de acte normative care fac referire la oricare dintre drepturile copilului prevazute de prezenta lege se realizeaza obligatoriu cu avizul Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului.

ART. 148

(1) Prezenta lege intra în vigoare la 1 ianuarie 2005, cu exceptia prevederilor [art. 17](#) alin. (2), [art. 19](#) alin. (3), [art. 84](#) alin. (2), [art. 104](#) alin. (2), [art. 105](#) alin. (5), [art. 107](#) alin. (2) si [art. 117](#), care intra în vigoare la 3 zile de la data publicarii prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Procedura de întoarcere a copiilor în tara, de identificare a parintilor sau altor reprezentanti legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de întoarcerea în tara a acestora, precum si serviciile de protectie speciala, publice sau private, competente sa asigure protectia în regim de urgenta a copiilor aflati în strainatate, care, din orice motive, nu sunt însotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane din strainatate, prevazuta la [art. 19](#) alin. (3), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(3) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului, prevazuta la [art. 104](#) alin. (2), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(4) Regulamentul-cadru pentru organizarea si functionarea serviciilor prevazute la [art. 107](#) alin. (2) se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(5) Conditiiile si procedura de acordare, retragere, anulare sau suspendare a licentei prevazute la [art. 115](#), precum si conditiile si procedura de efectuare a inspectiilor prevazute la [art. 116](#) se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(6) Procedura referitoare la exercitarea dreptului copilului ai cărui părinți locuiesc în state diferite de a întreține relații personale și contacte directe cu aceștia, prevăzută la [art. 17](#) alin. (2), se elaborează de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție împreună cu Ministerul Afacerilor Externe.

(7) Tipurile de servicii specializate, prevăzute la [art. 84](#) alin. (2), ce se asigură pe toată durata aplicării măsurilor destinate copilului care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal, pentru a-i asista pe copii în procesul de reintegrare în societate, precum și standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se elaborează de către Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție în colaborare cu Ministerul Justiției.

(8) Atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a direcției generale de asistență socială și protecția copilului, prevăzute la [art. 105](#) alin. (5), se elaborează de către Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.
